

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 6. Marchio Badensis brachio captus ex vulnere persanatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

remedia amicissimo viro adhibenda curans. Et Gioiosa vicem amici sollicitus, pro eius salute Lauretanæ Virgini votum suscipit. Nec frustra id fuit. Paucis horis interiectis, Pernonius liberius iam meante spiritu, alleuare oculos coepit. inde paulatim redeunte animo, circumstantes amicos agnoscere. Ibi Gioiosa, ut illum mentis compotem, laxataque morbi vi, magnitudinem mali sentire vidit, accessit propius: & bono animo esse iussum monet, magnam ut concipiat spem, sibi Beatæ Mariæ Lauretanæ opem affuturam, cui ipsemet paulo ante pro ipso vota fecisset. Rogitat deinde utrum id votum ratum habeat. Ille cum voce assentiri non posset, capite annuit. Incredibile dictu. paucis horis sensus omnes cum voce pariter recipit. paucis diebus e lecto surgit incolumis. Ergo beneficij satis memor, certum hominem suo loco ad exsoluendam voti religionem destinat exinde Lauretum: per eum binos solido ex argento angelos cubitales dicat, qui ad pedes B. Mariæ hinc, & hinc accensis perpetuo cereis lucerent, monumentoque essent posteris, Lauretanæ Virginis ope redditam sibi huius lucis usuram. Hanc Gallorum Principum pietatem æmulata Claudia Turnonia, arcis Turnoniæ effigiem argenteam misit, seruata ne arcis votiuum donum, an voluntarium tutelæ Virginis conciliandæ? dono inscriptum.

Ducis Pernonij D.

HOC ARCIS TVRNONIAE.

Marchio Badensis brachio captus ex vulnere diuinitus persanatur.

Cap. VI.

Vit. Brig.

HAud minor Germanorum Principum in Lauretanam Virginem pietas exstitit, quam Gallorum. Iacobus Badæ Marchio, ex vulnere, quod in Coloniensi tumultu plumbea grande ictus in brachio acceperat, ad ultimum

eum venerat vitæ discrimen. Itaque Beatam Ma-
 riam Lauretanam, celebre etiam illis locis nomen, im-
 plorat vouens, se, si salutem recuperasset, Lauretum ad
 eam cum donis iturum. Nec frustra id votum fuit: mox
 periculo mortis eximitur: breui etiam sanatur, sed ita vt
 brachium graui vulnere impense læsum, nisi toto corporis
 trunco, mouere non posset. Igitur simul voti exsoluen-
 di cura, simul recuperandi brachij spes eum ad Lauretanã
 Virginem adeundam stimulabant. Lauretum se contulit,
 anno huius seculi LXXXIII. Biduo ante natalem Christi
 diem. Occultum omnibus suum volebat aduentum. Id-
 circo octo dumtaxat famulis comitatus venerat. Augu-
 stissimum sacellum ingressus, B. Virgini pro recuperata
 salute enixius grates agit: voti uñque custodibus donũ tra-
 dit: rogantibus nomen silentio supprimit. Inter dona fuit
 aureũ sacerdotis amiculũ, & ex aureo torque pendens hya-
 cinthus eximia magnitudine, ac specie. præcipuum do-
 num aurea veluti pyxis, mira vndique arte cælata. binos
 fere palmos circuitu amplectitur: & conchæ marine in-
 star bipartita, partibus inuicem nexis, aperitur, claudi-
 turque. Intus Marchionis effigies B. Mariæ supplican-
 tis, salutisque per eam partæ monumentum: extrinsecus
 in altera parte S. Georgij, ex equo Draconem hasta figen-
 tis pulcherrimè cælata, & distincta gemmis imago: in al-
 tera simulacrum Susannæ in lauacro à senibus depræhen-
 sæ, eodem opere, ac specie. gratum vsquequaque visen-
 tibus spectaculum. At Marchio vt vetus votum exsoluit,
 nouo se obligat voto, si valetudinem integram recuperet;
 & adijcit voto preces. In sacrosanctam Deiparæ cellam
 identidem regressus, expertum eius implorat auxilium:
 rogitat, vt suum beneficium absolutum, ac perfectum ve-
 lit, reddat brachium, cui reddiderit vitam. ita demum
 cumulatam, & valetudinem futuram, & gratiam. Inter
 has preces illo biduo absumpto, cum bona spe in hospi-
 tium recipit se sub solis occasum. Nec sua illũ spes frustra-

March. Ba-
denfis. D.

Cod. Laur.

ta est. Nox erat Christi natalis, & Marchio cubitum ier-
 rat: Ecce tibi tertia fere vigilia, B. Virgo candida in veste
 collucens, se illi offert in quiete; & bonum animum habe-
 re iusso, brachium manu præhensum extendit illico fanat-
 que. Confestim ille somno expergefactus, ac rei miraculo
 motus famulos inclamat, lumen propere inferri iubens.
 accurrunt impigre illi, illatoque lumine quid tandem rei
 sit rogitant. tum Marchio, quæ dormienti species obuer-
 sata sit, enarrare: brachium Dei, ac Deiparæ dono sanum
 ac vegetum ostentare famulis attonitis rei nouitate, ac
 miraculo. Protinus cuncti pariter venerabundi Dei cle-
 mentiam verbis efferre, B. Mariæ beneficium prædicare,
 coeperunt. Haud facile aliud miraculum magis euidens,
 testatumque. Marchio ipse vbi primum illuxit, Laureta-
 no Præsidi totam rem ordine, vti gesta erat, exposuit. &
 ille tantam rem haudquaquam negligendam ratus mira-
 culum rite consignandum litteris, subscribendumque à
 testibus curauit. Notatum etiam hospitium vbi res acci-
 dit, nimirum id cuius insigne est Ursus, & cubiculum,
 ipsum requirentibus hodie monstratur. Marchio igitur
 gratijs Deo, ac B. Mariæ impense actis, Romam iter in-
 tendit. Quo vt venit, Gregorium Pontificem adit, rem
 omnem enarrat: bis expertam Lauretanæ Virginis opem
 miris extollit laudibus. Addebat miraculo fidem perso-
 na narrantis. Nam Marchionis, vtpote Lutheranae di-
 sciplinae innutriti, animum constabat ab eius sectæ errori-
 bus intactum non fuisse: sed iam apparebat eum de Ca-
 tholica religione, Christique Vicario recte sentire. Ita-
 que Gregorius multiplicis miraculi admiratione pariter,
 lætitiaque perfusus, Marchionem omni honore coluit.
 Vulgata inde res per Urbem, cunctorumque sermonibus
 celebrata. per eam occasionem Lauretanæ Domus religio
 aucta. Porro Marchio Germaniã repetens rursus Laure-
 tanam Virginem reuisit, iterum de tanto beneficio grates
 agit. Domum inde regressus, magno religioni adimen-

to fuit; utique apud eos, qui Marchionem ex vulnere captum brachio nuper viderant, tunc diuinitus persanatum videbant: Et ipse dictis, factisque negotium summa adiuuabat ope. Vbicumque opus erat, geminum in suo duplici incommodo Deiparæ auxilium memorabat, Lauretanam Virginem laudibus in coelum ferens. Ita porro vitam ipse instituit, ut omnibus esset innocentia, ac pietatis exemplum. Valuit Principis autoritas præcipue apud populares suos. Complures eorum ad auitam religionem reuocati: dubij confirmati. multa etiam ab eo præclare instituta, genti suæ salutis futura, nisi immatura mors consceleratorum fraude (ut creditum est) accersita, optimi Principis salubria consilia oppressisset. Cæterum illo extincto, iacta ab eo semina vigere dicuntur, quæ vberes fortasse suo tempore fruges, Deo propitio, fundent.

*Eximia Dona, ac pietas Gulielmi Bauariæ Ducis,
& aliorum Principum Germaniæ.*

Cap. VII.

CONSTANS tam euidentis in nobilissimo Principe miraculi fama Germaniam peruagata, plures Dynastarum ad visendam, ac muneribus colendam Aedem Lauretanam accendit. Horum Gulielmus Bauariæ Dux primas tulit, vir vel opibus, vel pietate Germani nominis longe princeps. Hic Marchionis Badensis consobrini sui valetudine mire lætus, & paternæ in Virginem Lauretanam munificentia satis memor, regalis opulentia dona partim misit Lauretum, partim attulit. Inter dona missa erant equus generosissimus, laminaque argentea ebendo inclusa, ubi B. Mariæ Iesum puerum gremio gestantis, Iosepho fugæ comite in Aegyptum, effigies expressa cernitur. Cæ delabrum item argenteum pensile, non magis pondere,

Vit. Brig.

*Codic. Laur.
Duc. Bauariæ D.*